

EUROOPA KOMISJON

Brüssel 2.5.2011
KOM(2011) 239 lõplik

2011/0103 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

milles käsitletakse ühelt poolt Ameerika Ühendriikide, teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide, kolmandalt poolt Islandi ning neljandalt poolt Norra Kuningriigi vahelise lennutranspordilepingu allkirjastamist ja ajutist kohaldamist ning

ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide, teiselt poolt Islandi ning kolmandalt poolt Norra Kuningriigi vahelise kõrvallepingu allkirjastamist ja ajutist kohaldamist seoses ühelt poolt Ameerika Ühendriikide, teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide, kolmandalt poolt Islandi ning neljandalt poolt Norra Kuningriigi vahelise lennutranspordilepingu kohaldamisega

SELETUSKIRI

1. Ettepaneku taust

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning Ameerika Ühendriikide (USA) vaheline lennutranspordileping (edaspidi „ELi-USA lennutranspordileping”) allkirjastati 25. ja 30. aprillil 2007 ning see jõustus 30. märtsil 2008. ELi-USA lennutranspordilepingu artikli 18 lõikes 5 kinnitatakse mõlema lepinguosalise eesmärki tuua võimalikult suurt kasu tarbijatele, lennuettevõtjatele, töötajatele ja üldsusele mõlemal pool Atlandi ookeani, laiendades käesolevat lepingut nii, et see hõlmaks kolmandaid riike. Lisaks nähakse ELi-USA lennutranspordilepingu artikli 18 lõikega 5 ette, et kõnealuse lepingu artikli 18 lõike 1 alusel loodud ühiskomitee töötaks välja ettepaneku, milles käsitletakse tingimusi ja menetlusi, sealhulgas kõnealuse lepingu vajalikke muudatusi, mida kolmandad riigid peavad käesoleva lepinguga ühinemiseks täitma. Norra ja Island esitasid 2007. aastal ametliku taotluse liituda ELi-USA lennutranspordilepinguga. Ühiskomitee koostas 16. novembri 2010. aasta koosolekul vastavalt ELi-USA lennutranspordilepingu artikli 18 lõikele 5 ettepaneku Islandi ja Norra ühinemiseks ELi-USA lennutranspordilepinguga. Ettepanek koosnes kaaskirja vormis lepingust nelja lepinguosalise vahel ning kõrvallepingust, milles käsitletakse liidu, Norra ja Islandi vahelisi sisemeetmeid. Norra ja Island on Euroopa ühise lennunduspiirkonna lahutamatu osa ning kõnealused lepingud tagavad tervikliku õigusraamistiku lendudele ELi ühtse lennundusturu, kaasa arvatud Island ja Norra, ning USA vahel. Sellega luuakse ärilisi hüvesid ELi lennuettevõtjatele ja tarbijatele ning eelkõige tagatakse ELi-USA lennutranspordilepingu kooskõla Skandinaavia ühise lennutranspordipoliitikaga. Samas tagatakse kõnealuse ettepanekuga, et ELi-USA lennutranspordileping jääb endiselt kahepoolseks. Island ja Norra kohustuvad pidama läbirääkimisi teise etapi lennutranspordilepingu üle USA-ga.

- **Üldine taust**

ELi-USA lennutranspordilepinguga on kõrvaldatud kõik ärilised takistused ELi iga punkti ja USA iga punkti vahelistele lendudele. Lisaks andis USA nn seitsmenda vabaduse liiklusõigused ELi lennuettevõtjatele lennuühenduse pidamiseks Euroopa ühisesse lennunduspiirkonda kuuluvate ELi väliste riikide, nt Norra ja Island, ning USA vahel. Euroopa ühisel lennunduspiirkonnal ei ole aga välispoliitilist mõõdet ning seetõttu puudub ELi lennuettevõtjatel praegu õigus pidada lennuühendust Norra ja Islandi ning kolmandate riikide vahel. Samuti puudub Norra ja Islandi lennuettevõtjatel praegu õigus pidada lennuühendust ELi ja USA vahel.

ELi-USA lennutranspordilepinguga on loodud kõikidele ELi lennuettevõtjatele ühtsed tingimused turulepääsuks ning kehtestatud uued kokkulepped õigusloomet käsitleva koostöö suhtes ELi ja USA vahel valdkondades, mis on olulised transatlantiliste lennuteenuste ohutuks, turvaliseks ja tõhusaks osutamiseks. Norra ja Island on vastu võtnud ELi täieliku õigustiku lennunduspoliitika alal. Mõlema kõnealuse riigi lisamisega ELi-USA lennutranspordilepingu reguleerimisalasse tagatakse seega, et

kõik Euroopa lennuettevõtjad, kes kohaldavad ELi õigustikku, osutavad transatlantilisi lennuteenuseid ühtlustatud raamistiku alusel.

Islandi ja Norra liitumine ELi-USA lennutranspordilepinguga võib luua pretsedendi Islandi ja Norra liitumiseks ELi muude lennunduslepingutega, nt Euroopa-Vahemere lennundusleping Marokoga.

- **Ettepaneku valdkonnas kehtivad õigusnormid**

Kaaskirja vormis lepingu sätetega laiendatakse ELi-USA lennutranspordilepingu reguleerimisala *mutatis mutandis* Norrale ja Islandile. Kõrvallepingu sätted põhinevad nõukogu 25. aprilli 2007. aasta otsusel ELi-USA lennutranspordilepingu allkirjastamise ja ajutise kohaldamise kohta (2007/339/EÜ).

- **Kooskõla Euroopa Liidu muude tegevuspõhimõtete ja eesmärkidega**

ELi-USA lennutranspordilepinguga nähakse selgesõnaliselt ette eesmärk, mida soovitakse saavutada kõnealuse lepingu laiendamisega kolmandatele riikidele. Kaaskirja vormis lepinguga luuakse vajalik seos ELi-USA lennutranspordilepingu ja Euroopa ühist lennunduspiirkonda käsitleva lepingu vahel ning sellega ei anta välispoliitilist mõõdet Euroopa Majanduspiirkonnale. Leping on kooskõlas ELi üldise poliitikaga Islandi ja Norra suhtes.

2. **Konsulterimine huvitatud isikutega ja mõju hindamine**

- **Konsulterimine huvitatud isikutega**

Konsultatsioonimeetodid, peamised sihtvaldkonnad ja vastajate üldiseloostus

Islandi ja Norra liitumist ELi-USA lennutranspordilepinguga on arutatud ELi-USA lennutranspordilepingu alusel loodud ühiskomitee mitmel koosolekul ning mitteametlikel tehnilistel koosolekutel liikmesriikidega. Kõikide kõnealuste koosolekute ettevalmistused on tehtud tööstusharu nõuandefoorumi raames toimunud kohtumistel, kus osalesid lennuettevõtjate, lennuväljade ja tööorganisatsioonide esindajad.

Vastuste kokkuvõte ja nende arvessevõtmine

Islandi ja Norra liitumist ELi-USA lennutranspordilepinguga arutati tööstusharu nõuandefoorumi raames toimunud neljal kohtumisel. Kohtumistel arutati üksikasjalikult kõnealuse lähenemisviisi kõiki elemente. Kõik liikmesriikide ja sidusrühmade märkused võeti nõuetekohaselt arvesse liidu seisukoha ettevalmistamisel ühiskomitee 16. novembril 2010 toimuvaks koosolekuks.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

- **Mõju hindamine**

Lepinguga laiendatakse ELi-USA lennutranspordilepingu reguleerimisala Islandile ja Norrale. Sellega antakse ELi lennuettevõtjatele võimalus kasutada USA poolt alates 30. märtsist 2008 antud õigusi reisilendude teostamiseks USA ja Islandi või USA ja Norra vahel.

3. **Ettepaneku õiguslik külg**

- **Kavandatud meetmete kokkuvõte**

Ettepanek koosneb kahest elemendist.

- Kaaskirja vormis lepinguga, mis on sõlmitud nelja lepinguosalise vahel, laiendatakse ELi-USA lennutranspordilepingu reguleerimisala *mutatis mutandis* kõigile neljale lepinguosalisele;

- kõrvallepinguga tagatakse, et ELi-USA lennutranspordileping jääb endiselt kahepoolseks. Komisjon esindab ühiskomitees Norrat ja Islandi kõikide valdkondade puhul, mis ei kuulu liikmesriikide ainupädevusse. Ettepanekuga kehtestatakse eeskirjad, milles käsitletakse teabevahetust, läbirääkimiste teises etapis osalemist ja esindatust vahekohtumenetlustes.

- **Õiguslik alus**

Artikli 100 lõige 2 koostoimes artikli 218 lõikega 5 ja artikli 218 lõikega 6.

- **Subsidiaarsuse põhimõte**

Subsidiaarsuse põhimõtet kohaldatakse ettepaneku selles osas, mis ei kuulu ELi ainupädevusse.

Liikmesriigid ei suuda ettepaneku eesmärke täielikult saavutada järgmisel põhjusel.

ELi-USA lennutranspordilepinguga on kehtestatud ELi tasandil uued kokkulepped, millega korraldatakse transatlantiliste lennuteenuste pakkumist ning millega on asendatud üksikute liikmesriikide sõlmitud varasemad kokkulepped. Kolmandate riikide liitumist ELi-USA lennutranspordilepinguga on võimalik saavutada üksnes ELi tasandil.

Seepärast on ettepanek kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega.

- **Proportsionaalsuse põhimõte**

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas järgmistel põhjustel.

Ettepanekuga ei mõjutata Euroopa ühises lennunduspiirkonnas kehtivat õigusraamistikku ega muudeta ELi-USA lennutranspordilepingut. Ettepanekuga

tagatakse üksnes, et Euroopa ühine lennundusturg on kooskõlas transatlantilisi lende reguleeriva õigusraamistikuga, mis on kehtestatud ELi-USA lennutranspordilepinguga.

Ettepanekuga ei seata uusi kohustusi ELi lennuametitele ega ELi tööstusele. Ettepanekuga luuakse uued õigused ELi lennuettevõtjatele ning tagatakse ELi-USA lennutranspordilepingu kooskõla Skandinaavia ühise lennutranspordipoliitikaga.

- **Vahendi valik**

Muud vahendid ei oleks asjakohased järgmistel põhjustel.

Kaaskirja vormis leping nelja lepinguosalise vahel ja kõrvalleping on kõige tõhusamad vahendid ELi-USA lennutranspordilepingu täielikuks laiendamiseks Islandile ja Norrale ning ELi-USA lennutranspordilepingu kahepoolse laadi tagamiseks. ELi-USA lennutranspordilepingu asendamine mitmepoolse lepinguga muudaks ELi vaid üheks osaliseks nelja lepinguosalise vahel sõlmitud lepingus, samas kui kavandatud lepingutega säilib kahepoolne suhe USA ja Euroopa vahel. 1) Islandi ja USA, 2) Norra ja USA, 3) Islandi ja Euroopa Liidu ning 4) Norra ja Euroopa Liidu vahelised paralleelsed kahepoolsed lepingud lisaksid aga tarbetut keerukust ega tagaks transatlantilisi lende hõlmava õigusraamistiku täielikku kooskõla.

4. Mõju eelarvele

Ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

milles käsitletakse ühelt poolt Ameerika Ühendriikide, teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide, kolmandalt poolt Islandi ning neljandalt poolt Norra Kuningriigi vahelise lennutranspordilepingu allkirjastamist ja ajutist kohaldamist ning

ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide, teiselt poolt Islandi ning kolmandalt poolt Norra Kuningriigi vahelise kõrvallepingu allkirjastamist ja ajutist kohaldamist seoses ühelt poolt Ameerika Ühendriikide, teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide, kolmandalt poolt Islandi ning neljandalt poolt Norra Kuningriigi vahelise lennutranspordilepingu kohaldamisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 5,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Ameerika Ühendriikide vahelises lennutranspordilepingus, mis allkirjastati 25. ja 30. aprillil 2007 (edaspidi „lennutranspordileping”) ja mida on muudetud Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning Ameerika Ühendriikide lennutranspordilepingu muutmise protokolliga, mis allkirjastati 24. juunil 2010 (edaspidi „protokoll”), nähakse selgesõnaliselt ette kolmandate riikide ühinemine lennutranspordilepinguga.
- (2) Protokolliga muudetud lennutranspordilepingu alusel loodud ühiskomitee koostas vastavalt kõnealuse lepingu artikli 18 lõikele 5 ettepaneku Islandi ja Norra Kuningriigi ühinemiseks lennutranspordilepinguga.
- (3) Ühiskomitee tegi 16. novembril 2010 ühelt poolt Ameerika Ühendriikide, teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide, kolmandalt poolt Islandi ning neljandalt poolt Norra Kuningriigi vahelise lennutranspordilepingu (edaspidi „leping”) ettepaneku.
- (4) Komisjon on pidanud läbirääkimisi ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide, teiselt poolt Islandi ning kolmandalt poolt Norra Kuningriigi vahelise kõrvallepingu üle seoses ühelt poolt Ameerika Ühendriikide, teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide, kolmandalt poolt Islandi ning neljandalt poolt Norra Kuningriigi vahelise lennutranspordilepingu kohaldamisega (edaspidi „kõrvalleping”).

- (5) Leping ja kõrvalleping tuleks allkirjastada ning neid tuleks ajutiselt kohaldada, tingimusel et need sõlmitakse hilisemal kuupäeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Nõukogu eesistujale antakse õigus määrata isik(ud), kes on volitatud allkirjastama ühelt poolt Ameerika Ühendriikide, teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide, kolmandalt poolt Islandi ning neljandalt poolt Norra kuningriigi vahelise lennutranspordilepingu, ning ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide, teiselt poolt Islandi ning kolmandalt poolt Norra Kuningriigi vahelise kõrvallepingu seoses ühelt poolt Ameerika Ühendriikide, teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide, kolmandalt poolt Islandi ning neljandalt poolt Norra Kuningriigi vahelise transpordilepingu kohaldamisega.

Artikkel 2

Lepingu ja kõrvallepingu tekstid on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 3

Lepingut ja kõrvallepingut kohaldatakse ajutiselt kuni nende jõustumiseni alates lepingu ja kõrvallepingu allkirjastamise kuupäevast.

Artikkel 4

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval. Otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

[Koht],

*Nõukogu nimel
eesistuja
[...]*

1. LIIDE

LENNUTRANSPOORDILEPING

AMEERIKA ÜHENDRIIGID (edaspidi „USA”)

ühelt poolt

BELGIA KUNINGRIIK,

BULGAARIA VABARIIK,

TŠEHHI VABARIIK,

TAANI KUNINGRIIK,

SAKSAMAA LIITVABARIIK,

EESTI VABARIIK,

IIRIMAA,

KREEKA VABARIIK,

HISPAANIA KUNINGRIIK,

PRANTSUSE VABARIIK,

ITAALIA VABARIIK,

KÜPROSE VABARIIK,

LÄTI VABARIIK,

LEEDU VABARIIK,

LUKSEMBURGI SUURHERTSOGIRIIK,

UNGARI VABARIIK,

MALTA VABARIIK,

MADALMAADE KUNINGRIIK,

AUSTRIA VABARIIK,

POOLA VABARIIK,

PORTUGALI VABARIIK,

RUMEENIA,

SLOVEENIA VABARIIK,

SLOVAKI VABARIIK,

SOOME VABARIIK,

ROOTSI KUNINGRIIK,

SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIK,

kes on Euroopa Liidu lepingu ja Euroopa Liidu toimimise lepingu osalisriigid ning Euroopa Liidu liikmesriigid (edaspidi „liikmesriigid”),

ning

EUROOPA LIIT

teiselt poolt,

ISLAND

kolmandalt poolt ning

NORRA KUNINGRIIK (edaspidi „Norra”)

neljandalt poolt,

SOOVIDES edendada lennuettevõtjate konkurentsil põhinevat rahvusvahelist lennundust turul, mille reguleerimisse valitsused minimaalselt sekkuvad;

SOOVIDES soodustada rahvusvahelise lennutranspordi võimaluste laienemist, sealhulgas lennutranspordivõrgustike arendamise teel, et täita reisijate ja vedajate vajadust mugavate lennutransporditeenuste järele;

SOOVIDES võimaldada lennuettevõtjatel pakkuda reisijatele ja vedajatele avalikke konkurentsivõimelisi hindu ja teenuseid avatud turgudel;

SOOVIDES, et kõik lennutranspordisektorid, sealhulgas lennuettevõtjate töötajad, saaksid liberaliseeritud lepingust kasu;

SOOVIDES tagada rahvusvahelise lennutranspordi ohutuse ja julgestuse kõrgeimat taset ning veel kord rõhutades tõsist muret õhusõidukite ohutuse vastu suunatud selliste tegude või ähvarduste üle, mis ohustavad isikuid või vara, mõjutavad negatiivselt lennutranspordi toimimist ning kahjustavad üldsuse usaldust tsiviillennunduse ohutuse vastu;

VÕTTES ARVESSE rahvusvahelist tsiviillennunduse konventsiooni, mis avati allkirjastamiseks Chicagos 7. detsembril 1944;

TUNNISTADES, et valitsuse subsiidiumid võivad kahjustada lennuettevõtjate vahelist konkurentsi ning takistada käesoleva lepingu põhieesmärkide saavutamist;

KINNITADES keskkonnakaitse olulisust rahvusvahelise lennunduspoliitika väljatöötamisel ja elluviimisel;

VÕTTES ARVESSE tarbijate kaitse olulisust, sealhulgas kaitset, mille tagab rahvusvahelise õhuveo nõuete ühtlustamise konventsioon, mis on koostatud 28. mail 1999 Montrealis;

SOOVIDES tugineda olemasolevate lepingute raamistikule eesmärgiga avada juurdepääs turgudele ning võimaldada tarbijatele, lennuettevõtjatele, töötajatele ning üldsusele mõlemal pool Atlandi ookeani maksimaalset kasu;

TUNNISTADES, et konkurentsivõime tugevdamiseks ja käesoleva lepingu eesmärkide edendamiseks on oluline suurendada oma lennuettevõtjate juurdepääsu ülemaailmsetele kapitaliturgudele;

SOOVIDES luua ülemaailmse tähtsusega pretsedenti, et propageerida liberaliseerimise eeliseid selles üliolulises majandussektoris;

TUNNISTADES, et tulenevalt Lissaboni lepingu (millega muudetakse Euroopa Liidu lepingut ja Euroopa Ühenduste asutamislepingut) jõustumisest 1. detsembril 2009 asendas Euroopa Liit Euroopa Ühenduse ja on selle õigusjärglane ning et alates sellest kuupäevast kohaldatakse kõiki Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Ameerika Ühendriikide vahelist lennutranspordilepingust (mis allkirjastati 25. ja 30. aprillil 2007) tulenevaid Euroopa Ühenduse õigusi ja kohustusi ning kõiki kõnealuses lepingus sisalduvaid viiteid Euroopa Ühendusele Euroopa Liidu suhtes,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

ARTIKKEL 1

Määratlus

„Lepinguosaline” – USA, Euroopa Liit ja selle liikmesriigid, Island või Norra.

ARTIKKEL 2

Protokolli ja käesoleva lepingu lisaga muudetud lennutranspordilepingu

kohaldamine

Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Ameerika Ühendriikide vahelist lennutranspordilepingut, mis allkirjastati 25. ja 30. aprillil 2007 (edaspidi „lennutranspordileping”) ja mida on muudetud Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning Ameerika Ühendriikide vahelise lennutranspordilepingu muutmise protokolliga, mis allkirjastati 24. juunil 2010 (edaspidi „protokoll”), ning mis on viitega lepingule lisatud, kohaldatakse kõikide käesoleva lepingu osaliste suhtes lepingu lisas sätestatud tingimustel. Protokolliga muudetud lennutranspordilepingu sätteid kohaldatakse Islandi ja Norra suhtes nii, nagu oleksid nad Euroopa Liidu liikmesriigid ning seega

on Islandil ja Norral kõik liikmesriikide õigused ja kohustused, mis tulenevad kõnealusest lepingust. Käesoleva lepingu lisa on käesoleva lepingu lahutamatu osa.

ARTIKKEL 3

Lepingu lõpetamine

1. Ameerika Ühendriigid või Euroopa Liit ja selle liikmesriigid võivad mis tahes ajal kirjalikult diplomaatiliste kanalite kaudu teatada ülejäänud kolmele lepinguosalisele oma otsusest lõpetada käesolev leping või selle ajutine kohaldamine vastavalt artiklile 5.

Teate koopia saadetakse samaaegselt ka Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsioonile. Leping või selle ajutine kohaldamine lõpeb pärast ühe aasta möödumist kirjaliku teate saamisest Rahvusvahelise Lennutranspordi Assotsiatsiooni (IATA) lennuhooaja lõpus keskööl Greenwichi aja järgi, kui enne selle aja saabumist ei ole kõikide lepinguosaliste kokkuleppel kõnealust teadet tagasi võetud.

2. Island või Norra võivad mis tahes ajal kirjalikult diplomaatiliste kanalite kaudu teatada teistele lepinguosalistele oma otsusest taganeda käesolevast lepingust või otsusest lõpetada lepingu ajutine kohaldamine vastavalt artiklile 5. Teate koopia saadetakse samaaegselt ICAOle. Selline lepingust taganemine või lepingu ajutise kohaldamise peatamine jõustub pärast ühe aasta möödumist kirjaliku teate saamisest IATA lennuhooaja lõpus keskööl Greenwichi aja järgi, kui enne selle aja saabumist ei ole teadet edastava lepinguosalise, Ameerika Ühendriikide ega Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide kokkuleppel kõnealust teadet tagasi võetud.

3. Ameerika Ühendriigid või Euroopa Liit ja selle liikmesriigid võivad mis tahes ajal kirjalikult diplomaatiliste kanalite kaudu teatada Islandile või Norrale oma otsusest lõpetada käesolev leping või selle ajutine kohaldamine Islandi või Norra suhtes. Teate koopiad saadetakse samaaegselt ka ülejäänud kahele lepinguosalisele ja ICAOle. Lepingu lõpetamine või lepingu ajutise kohaldamise peatamine Islandi või Norra suhtes jõustub pärast ühe aasta möödumist kirjaliku teate saamisest IATA lennuhooaja lõpus keskööl Greenwichi aja järgi, kui enne selle aja saabumist ei ole Ameerika Ühendriikide, Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ega teate saanud lepinguosalise kokkuleppel kõnealust teadet tagasi võetud.

4. Käesolevas artiklis osutatud diplomaatilised noodid edastatakse järgmiselt: diplomaatilised noodid Euroopa Liidule ja selle liikmesriikidele edastatakse Euroopa Liidule ning diplomaatilised noodid Euroopa Liidult ja selle liikmesriikidelt edastab Euroopa Liit.

5. Kui protokolliga muudetud lennutranspordileping lõpetatakse, lõpetatakse samal ajal ka käesolev leping, olenemata käesoleva artikli muudest sätetest.

ARTIKKEL 4

Registreerimine Rahvusvahelises Tsiviillennunduse Organisatsioonis

Euroopa Liidu peasekretariaat registreerib käesoleva lepingu ja kõik selle muudatused Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni juures.

ARTIKKEL 5

Ajutine kohaldamine

Lepinguosalised lepivad kokku, et käesolevat protokollit kohaldatakse ajutiselt alates selle allkirjastamise kuupäevast kuni selle jõustumiseni kohaldatavate siseriiklike õigusaktidega lubatud ulatuses. Kui protokolliga muudetud lennutranspordileping lõpetatakse vastavalt kõnealuse lepingu artiklile 23 või selle ajutine kohaldamine peatatakse vastavalt kõnealuse lepingu artiklile 25 või protokollit ajutine kohaldamine lõpetatakse vastavalt kõnealuse protokollit artiklile 9, peatatakse samal ajal ka käesoleva lepingu ajutine kohaldamine.

ARTIKKEL 6

Jõustumine

Käesolev leping jõustub (olenevalt sellest, milline kuupäev on hilisem):

1. lennutranspordilepingu jõustumise kuupäeval;
2. lennutranspordilepingu muutmise protokollit jõustumise kuupäeval;
3. üks kuu pärast seda, kui lepinguosalised on vahetanud viimase diplomaatilise noodi, millega kinnitatakse, et kõik käesoleva lepingu jõustamiseks vajalikud menetlused on lõpule viidud.

Kõnealused diplomaatilised noodid vahetatakse järgmiselt: Euroopa Liidule ja selle liikmesriikidele adresseeritud diplomaatilised noodid edastatakse Euroopa Liidule ning diplomaatilised noodid Euroopa Liidult ja selle liikmesriikidelt edastab Euroopa Liit. Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide diplomaatiline noot / diplomaatilised noodid sisaldab/sisaldavad iga liikmesriigi teatist, millega kinnitatakse, et käesoleva lepingu jõustamiseks vajalikud menetlused on lõpule viidud.

SELLE KINNITUSEKS on täievolilised esindajad käesolevale lepingule alla kirjutanud.

KOOSTATUD (koht) 2011 (kuupäev) neljas eksemplaris.

AMEERIKA ÜHENDRIIKIDE NIMEL BELGIA KUNINGRIIGI NIMEL

BULGAARIA VABARIIGI NIMEL

TŠEHHI VABARIIGI NIMEL

TAANI KUNINGRIIGI NIMEL

SAKSAMAA LIITVABARIIGI NIMEL

EESTI VABARIIGI NIMEL

IIRIMAA NIMEL

KREEKA VABARIIGI NIMEL

HISPAANIA KUNINGRIIGI NIMEL

PRANTSUSE VABARIIGI NIMEL
ITAALIA VABARIIGI NIMEL
KÜPROSE VABARIIGI NIMEL
LÄTI VABARIIGI NIMEL
LEEDU VABARIIGI NIMEL
LUKSEMBURGI SUURHERTSOGIRIIGI NIMEL
UNGARI VABARIIGI NIMEL
MALTA VABARIIGI NIMEL
MADALMAADE KUNINGRIIGI NIMEL
AUSTRIA VABARIIGI NIMEL
POOLA VABARIIGI NIMEL
PORTUGALI VABARIIGI NIMEL
RUMEENIA NIMEL
SLOVEENIA VABARIIGI NIMEL
SLOVAKI VABARIIGI NIMEL
SOOME VABARIIGI NIMEL
ROOTSI KUNINGRIIGI NIMEL
SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIGI NIMEL
EUROOPA LIIDU NIMEL
ISLANDI NIMEL
NORRA KUNINGRIIGI NIMEL

Islandit ja Norrat käsitlevad erisätted

Protokolliga muudetud lennutranspordilepingu järgmiselt muudetud sätteid kohaldatakse kõikide käesoleva lepingu osaliste suhtes. Protokolliga muudetud lennutranspordilepingu sätteid kohaldatakse Islandi ja Norra suhtes nii, nagu oleksid nad Euroopa Liidu liikmesriigid ning seega on Islandil ja Norral kõik liikmesriikide õigused ja kohustused, mis tulenevad kõnealuselt lepingust.

1. Protokolliga muudetud lennutranspordilepingu artikli 1 lõige 9 sõnastatakse järgmiselt:

„Territoorium” – USA puhul maismaa-alad (manner ja saared), siseveekogud ja territoriaalmeri, mis kuuluvad tema suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla, ning Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide puhul maismaa-alad (manner ja saared), siseveekogud ja territoriaalmeri, mille suhtes kohaldatakse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut vastavalt kõnealusel lepingus ja sellele järgnevas dokumendis sätestatud tingimustele, välja arvatud maismaa-alad ja siseveekogud, mis kuuluvad Liechtensteini Vürstiriigi suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla; käesoleva lepingu kohaldamisest Gibraltari lennujaama suhtes ei järeldata, et see mõjutaks Hispaania Kuningriigi ja Ühendkuningriigi asjakohaseid õiguslikke seisukohti seoses vaidlusega selle territooriumi suveräänsuse üle, kus lennujaam paikneb, ning seoses Gibraltari lennujaama suhtes liikmesriikide vahel 18. septembri 2006. aasta seisuga kehtivate Euroopa Liidu lennundusmeetmete jätkuva peatamisega, kooskõlas 18. septembril 2006 Córdoba vastu võetud, Gibraltari lennujaama käsitleva ministrite deklaratsiooni sätetega; ning

2. Protokolliga muudetud lennutranspordilepingu artikleid 23–26 ei kohaldata Islandi ja Norra suhtes.

3. Protokolli artikleid 9 ja 10 ei kohaldata Islandi ja Norra suhtes.

4. Protokolliga muudetud lennutranspordilepingu 1. lisa 1. osale lisatakse järgmine tekst:

w. Island: lennutranspordileping, allkirjastatud 14. juunil 1995 Washingtonis, muudetud nootide vahetamisega 1. märtsil 2002, muudetud nootide vahetamisega 14. augustil 2006 ja 9. märtsil 2007.

x. Norra Kuningriik: lennutransporditeenuseid käsitlev leping, jõustunud nootide vahetamisega 6. oktoobril 1945 Washingtonis, muudetud nootide vahetamisega 6. augustil 1954, muudetud nootide vahetamisega 16. juunil 1995.

5. Protokolliga muudetud lennutranspordilepingu 1. lisa 2. osa sõnastatakse järgmiselt:

Olenemata käesoleva lisa 1. osast jäävad nende piirkondade suhtes, mida ei hõlma käesoleva lepingu artiklis 1 esitatud „territooriumi” määratlus, kehtima selle osa punktides e (Taani-USA), g (Prantsusmaa-USA), v (Ühendkuningriik-USA) ja x (Norra-USA) osutatud lepingud vastavalt nendes sätestatud tingimustele.

6. Protokolliga muudetud lennutranspordilepingu 1. lisa 3. osa sõnastatakse järgmiselt:

Olenemata käesoleva lepingu artiklist 3 ei ole USA lennuettevõtjatel õigust teostada lastilende, mis ei ole osa USA-d teenindavatest lendudest, punktidesse või punktidest liikmesriikides, välja arvatud punktidesse ja punktidesse Tšehhi Vabariigis, Prantsuse Vabariigis, Saksamaa Liitvabariigis, Luksemburgi Suurhertsogiriigis, Malta Vabariigis, Poola Vabariigis, Portugali Vabariigis, Slovaki Vabariigis, Islandil ning Norra Kuningriigis.

7. Protokolliga muudetud lennutranspordilepingu 2. lisa artikli 3 lõppu lisatakse järgmine tekst:

Islandi ja Norra jaoks hõlmab see muu hulgas Euroopa Majanduspiirkonna lepingu artikleid 53, 54 ja 55 ning neid Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 101, 102 ja 105 rakendusmäärusi, mis kuuluvad Euroopa Majanduspiirkonna lepingu juurde, samuti kõnealuste artiklite ja rakendusmääruste kõiki muudatusi.

8. Protokolliga muudetud lennutranspordilepingu artikli 21 lõiget 4 kohaldatakse Islandi ja Norra suhtes niivõrd, kui võrd see on seotud Euroopa Majanduspiirkonna lepingu juude kuuluvate asjakohaste Euroopa Liidu õigus- ja haldusnormidega, võttes arvesse kõiki asjakohaseid muudatusi.

Ühisdeklaratsioon

Ameerika Ühendriikide, Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide, Islandi ning Norra Kuningriigi esindajad kinnitasid, et ühelt poolt Ameerika Ühendriikide, teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide, kolmandalt poolt Islandi ning neljandalt poolt Norra Kuningriigi vahelise lennutranspordilepingu teiste keeleversioonide autentsus kinnitatakse kas Ameerika Ühendriikide ja Euroopa Komisjoni (kes esindab Euroopa Liitu ja selle liikmesriike, Islandit ja Norra Kuningriiki) vahelise kirjavahetuse teel enne lepingu allkirjastamist või ühiskomitee otsusega pärast lepingu allkirjastamist.

Käesolev ühisdeklaratsioon on lepingu lahutamatu osa.

Ameerika Ühendriikide nimel:

Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide nimel:

XXX

XXX

Islandi nimel:

Norra Kuningriigi nimel:

XXX

XXX

2. LIIDE

ÜHELT POOLT EUROOPA LIIDU JA SELLE LIIKMESRIIKIDE,

TEISELT POOLT ISLANDI
NING

KOLMANDALT POOLT NORRA KUNINGRIIGI

VAHELINE KÕRVALLEPING

ÜHELT POOLT AMEERIKA ÜHENDRIIKIDE, TEISELT POOLT EUROOPA LIIDU JA
SELLE LIIKMESRIIKIDE,

KOLMANDALT POOLT ISLANDI
NING NELJANDALT POOLT NORRA KUNINGRIIGI VAHELISE
LENNUTRANSPORDILEPINGU

KOHALDAMISEKS

BELGIA KUNINGRIIK,

BULGAARIA VABARIIK,

TŠEHHI VABARIIK,

TAANI KUNINGRIIK,

SAKSAMAA LIITVABARIIK,

EESTI VABARIIK,

IIRIMAA,

KREEKA VABARIIK,

HISPAANIA KUNINGRIIK,

PRANTSUSE VABARIIK,

ITAALIA VABARIIK,

KÜPROSE VABARIIK,

LÄTI VABARIIK,

LEEDU VABARIIK,

LUKSEMBURGI SUURHERTSOGIRIIK,

UNGARI VABARIIK,

MALTA VABARIIK,

MADALMAADE KUNINGRIIK,

AUSTRIA VABARIIK,

POOLA VABARIIK,

PORTUGALI VABARIIK,

RUMEENIA,

SLOVEENIA VABARIIK,

SLOVAKI VABARIIK,

SOOME VABARIIK,

ROOTSI KUNINGRIIK,

SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIK,

kes on Euroopa Liidu lepingu ja Euroopa Liidu toimimise lepingu osalisriigid ning Euroopa Liidu liikmesriigid (edaspidi „liikmesriigid”),

ning

EUROOPA LIIT

ühelt poolt,

ISLAND

teiselt poolt

ning

NORRA KUNINGRIIK (edaspidi „Norra”)

kolmandalt poolt

MÄRKIDES, et Euroopa Komisjon on Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide nimel pidanud läbirääkimisi lennutranspordilepingu sõlmimiseks Ameerika Ühendriikidega kooskõlas nõukogu otsusega, millega antakse komisjonile volitused läbirääkimiste alustamiseks;

MÄRKIDES, et Ameerika Ühendriikide ning Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vaheline lennutranspordileping (edaspidi „lennutranspordileping”) parafeeriti 2. märtsil 2007 ning allkirjastati 25. aprillil 2007 Brüsselis ja 30. aprillil 2007 Washington D.C.-s ning seda kohaldatakse ajutiselt alates 30. märtsist 2008;

MÄRKIDES, et lennutranspordilepingut muudeti Ameerika Ühendriikide ning Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise lennutranspordilepingu muutmise protokolliga (edaspidi „protokoll”, mis parafeeriti 2. märtsil 2010 ja allkirjastati 24. juunil 2010 Luksemburgis;

MÄRKIDES, et Island ja Norra, kes on Euroopa ühtse lennundusturu täielikult integreerunud liikmed Euroopa Majanduspiirkonna lepingu kaudu, on ühinenud protokolliga muudetud lennutranspordilepinguga ühelt poolt Ameerika Ühendriikide ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide, kolmandalt poolt Islandi ning neljandalt poolt Norra Kuningriigi vahelise lennutranspordilepingu (edaspidi „leping”) kaudu, mis kannab sama kuupäeva ja millele on lisatud protokolliga muudetud lennutranspordileping;

TUNNISTADES vajadust kehtestada menetluskord, et vajaduse korral otsustada, kuidas võtta protokolliga muudetud lennutranspordilepingu artikli 21 lõike 5 kohaseid meetmeid;

TUNNISTADES, et lisaks sellele on vaja kehtestada menetluskord Islandi ja Norra osalemiseks protokolliga muudetud transpordilepingu artikli 18 alusel loodud ühiskomitees ning kõnealuse lepingu artikliga 19 ettenähtud vahekohtumenetlustes. See menetluskord peaks enne ühiskomitee koosolekuid tagama vajaliku koostöö, teabevoogu ja konsulteerimise ning protokolliga muudetud transpordilepingu selliste sätete rakendamise, milles käsitletakse julgestust, ohutust, liiklusõiguste andmist ja tühistamist ning valitsuse toetust,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

ARTIKKEL 1

Teavitamine

Kui Euroopa Liit ja selle liikmesriigid otsustavad lõpetada lepingu vastavalt artiklile 3, lõpetada lepingu ajutise kohaldamise või võtta tagasi teated lepingu või selle ajutise kohaldamise lõpetamise kohta, teavitab komisjon sellest viivitamata Islandit ja Norrat enne Ameerika Ühendriikide teavitamist diplomaatiliste kanalite kaudu. Samuti teavitab Island ja/või Norra viivitamata komisjoni igast sellisest otsusest.

ARTIKKEL 2

Liiklusõiguste peatamine

Otsused, millega keelatakse teise lepinguosalise lennuettevõtjatel tegutseda lennutranspordilepingu kohaselt lissagedustel või siseneda uutele turgudele, samuti otsused sellest Ameerika Ühendriikidele teatamise kohta või kokkulepped kõnealuste otsuste tühistamiseks vastavalt protokolliga muudetud lennutranspordilepingu artikli 21 lõikele 5 võtab Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide nimel vastu nõukogu, kes toimib ühehäälselt vastavalt aluslepingu asjakohastele sätetele, ning Island ja Norra. Seejärel teavitavad nõukogu eesistuja, kes tegutseb Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide nimel, ning Island ja Norra sellistest otsustest Ameerika Ühendriike.

ARTIKKEL 3

Ühiskomitee

1. Euroopa Liitu ja selle liikmesriike ning Islandit ja Norrat esindavad protokolliga muudetud lennutranspordilepingu artikli 18 alusel asutatud ühiskomitees komisjoni ja liikmesriikide ning Islandi ja Norra esindajad.
2. Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning Islandi ja Norra seisukoha ühiskomitees esitab komisjon, välja arvatud ELis liikmesriikide ainupädevusse kuuluvates valdkondades,

mille puhul esitavad seisukoha vastavalt vajadusele kas nõukogu eesistujariik, komisjon, Island ja/või Norra.

3. Islandi ja Norra seisukoha ühiskomitees protokolliga muudetud lennutranspordilepingu artiklitega 14 või 20 seotud küsimustes või sellistes küsimustes, mis ei nõua õiguslikku toimet omava otsuse vastuvõtmist, võtavad vastu Island ja Norra kokkuleppel komisjoniga.

4. Ühiskomitee muude otsuste puhul, milles käsitletakse küsimusi, mis on seotud Euroopa Majanduspiirkonna lepingu juurde kuuluvate määruste ja direktiividega, võtab Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning Islandi ja Norra seisukoha vastu komisjon kokkuleppel Islandi ja Norraga.

5. Ühiskomitee muude otsuste puhul, milles käsitletakse küsimusi, mis ei ole seotud Euroopa Majanduspiirkonna lepingu juurde kuuluvate määruste ja direktiividega, võtavad Islandi ja Norra Kuningriigi seisukoha vastu Island ja Norra kokkuleppel komisjoniga.

6. Komisjon võtab asjakohased meetmed, et Island ja Norra osaleksid täielikult igas kooskõlastamises, nõupidamises või otsuses, mis mõjutavad koosolekuid liikmesriikidega, ning et Islandil ja Norral oleks juurdepääs ühiskomitee eelseisvate koosolekute ettevalmistamiseks vajalikule teabele.

ARTIKKEL 4

Vahekohus

1. Komisjon esindab Euroopa Liitu ja selle liikmesriike ning Islandit ja Norrat vahekohtumenetlustes vastavalt protokolliga muudetud lennutranspordilepingu artiklile 19.

2. Komisjon võtab vajaduse korral meetmeid, et tagada Islandi ja Norra osalus vahekohtumenetluste ettevalmistamises ja kooskõlastamises.

3. Kui nõukogu otsustab peatada õigushüved vastavalt protokolliga muudetud lennutranspordilepingu artikli 19 lõikele 7, teavitatakse Islandit ja Norrat kõnealuselt otsusest. Samuti teavitab Island ja/või Norra komisjoni igast sellisest otsusest.

4. Otsused muudes protokolliga muudetud lennutranspordilepingu artikli 19 kohaselt võetavate asjakohaste meetmetega seotud küsimustes, mis kuuluvad ELis liidu pädevusse, teeb komisjon, keda abistab nõukogu, Islandi ja Norra poolt ametisse nimetatud, liikmesriikide esindajatest koosnev erikomitee.

ARTIKKEL 5

Teabevahetus

1. Island ja Norra teavitavad komisjoni viivitamata igast otsusest, mille nad on teinud protokolliga muudetud lennutranspordilepingu artikli 4 või 5 alusel seoses Ameerika Ühendriikide lennuettevõtjale loa andmisest keeldumise või selle tühistamise, peatamise või piiramisega. Samuti teavitab komisjon viivitamata Islandit ja Norrat igast sellisest liikmesriikide otsusest.

2. Island ja Norra teavitavad komisjoni viivitamata igast protokolliga muudetud lennutranspordilepingu artikli 8 alusel nende poolt esitatud või saadud taotlusest ja teatest. Samuti teavitab komisjon viivitamata Islandit ja Norrat igast sellisest esitatud või saadud taotlusest ja teatest.

3. Island ja Norra teavitavad komisjoni viivitamata igast protokolliga muudetud lennutranspordilepingu artikli 9 alusel nende poolt esitatud või saadud taotlusest ja teatest. Samuti teavitab komisjon viivitamata Islandit ja Norrat igast sellisest esitatud või saadud taotlusest ja teatest.

ARTIKKEL 6

Valitsuse subsiidiumid ja toetused

1. Kui Island või Norra leiab, et Ameerika Ühendriikide territooriumil asuva valitsusasutuse poolt kavandataval või makstaval subsiidiumil või toetusel on protokolliga muudetud lennutranspordilepingu artikli 14 lõikes 2 osutatud kahjulik mõju konkurentsile, teavitab ta sellest komisjoni. Samuti teavitab komisjon Islandit ja Norrat, kui liikmesriigid on teavitanud komisjoni sarnasest juhtumist.

2. Komisjon, Island ja Norra võivad võtta ühendust asjaomase asutusega või taotleda protokolliga muudetud lennutranspordilepingu artikli 18 alusel loodud ühiskomitee kokkukutsumist.

3. Komisjon, Island ja Norra teavitavad üksteist viivitamata, kui Ameerika Ühendriigid nendega vastavalt protokolliga muudetud lennutranspordilepingu artikli 14 lõikele 3 ühendust võtavad.

ARTIKKEL 7

Lepingu lõpetamine

1. Lepinguosaline võib mis tahes ajal kirjalikult diplomaatiliste kanalite kaudu teatada ülejäänud lepinguosalistele oma otsusest lõpetada käesolev kõrvalleping või selle ajutine kohaldamine. Käesolev kõrvalleping või selle ajutine kohaldamine lõpeb keskööl Greenwichi aja järgi kuus kuud pärast lepingu või selle ajutise kohaldamise lõpetamist käsitleva kirjaliku teate saamise päeva, kui enne selle aja saabumist ei ole kõikide lepinguosaliste kokkuleppel kõnealust teadet tagasi võetud.

2. Kui leping või selle ajutine kohaldamine lõpetatakse, lõpetatakse samal ajal ka käesolev kõrvalleping või selle ajutine kohaldamine olenemata käesoleva artikli muudest sätetest

ARTIKKEL 8

Ajutine kohaldamine

Kuni jõustumiseni vastavalt artiklile 9 nõustuvad lepinguosalised vastavalt nende siseriiklikele õigusaktidele käesolevat lepingut ajutiselt kohaldama alates järgmistest kuupäevadest hilisemast: käesoleva kõrvallepingu allkirjastamise kuupäev või lepingu artiklis 5 sätestatud ajutise kohaldamise kuupäev.

ARTIKKEL 9

Jõustumine

Käesolev kõrvalleping jõustub järgmistest kuupäevadest hilisemal: a) ühe kuu möödumine kuupäevast, mil lepinguosalisel vahetasid viimase diplomaatilise noodi, millega nad kinnitavad kõigi käesoleva kõrvallepingu jõustumiseks vajalike menetluste lõpuleviimist, või b) lepingu jõustumise või ajutise kohaldamise kuupäev.

SELLE KINNITUSEKS on täievolilised esindajad käesolevale kõrvallepingule alla kirjutanud.

KOOSTATUD(koht) 2011 (kuupäev) kolmes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, iiri, inglise, islandi, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, norra, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentsed.

BELGIA KUNINGRIIGI NIMEL

BULGAARIA VABARIIGI NIMEL

TŠEHHI VABARIIGI NIMEL

TAANI KUNINGRIIGI NIMEL

SAKSAMAA LIITVABARIIGI NIMEL

EESTI VABARIIGI NIMEL

IIRIMAA NIMEL

KREEKA VABARIIGI NIMEL

HISPAANIA KUNINGRIIGI NIMEL

PRANTSUSE VABARIIGI NIMEL

ITAALIA VABARIIGI NIMEL

KÜPROSE VABARIIGI NIMEL

LÄTI VABARIIGI NIMEL

LEEDU VABARIIGI NIMEL

LUKSEMBURGI SUURHERTSOGIRIIGI NIMEL

UNGARI VABARIIGI NIMEL

MALTA VABARIIGI NIMEL

MADALMAADE KUNINGRIIGI NIMEL

AUSTRIA VABARIIGI NIMEL

POOLA VABARIIGI NIMEL

PORTUGALI VABARIIGI NIMEL

RUMEENIA NIMEL

SLOVEENIA VABARIIGI NIMEL

SLOVAKI VABARIIGI NIMEL

SOOME VABARIIGI NIMEL

ROOTSI KUNINGRIIGI NIMEL

SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIGI NIMEL

EUROOPA LIIDU NIMEL

ISLANDI NIMEL

NORRA KUNINGRIIGI NIMEL